

Fra Torkilstrup til Thaliasminde og fra våbenkongen Danmark til Blækhush Nielsen

Personnavne i stednavne og stednavne i personnavne

I navneforskning skelnes normalt mellem stednavne og personnavne, men indimellem overlapper de to kategorier hinanden. Siden gammel tid er personnavne blevet anvendt som forled i flere typer af stednavne, ligesom stednavne er blevet anvendt som især tilnavne og efternavne på personer på forskellig vis op gennem historien. Denne artikel vil give en række tidstypiske eksempler på, hvordan navne er vandret fra den ene kategori til den anden til forskellige tider, med særlig fokus på navne med tilknytning til personer og steder på landet.

Denne artikel indleder med at omtale, hvad man ved om de ældst kendte former for personnavne i stednavne fra urnordisk og vikingetid. Man ved ikke, hvem der tildelte disse navne, hvis forled i mange tilfælde var personnavne, som havde efterled som f.eks. *-torp* og *-sted*. Det er dog sikkert, at de med få og usikkert overleverede undtagelser alle var mandnavne.

Herefter behandles forskellige former for *tildelte* navne, som man kender oprindelsen til. Det gælder danske herolders navne, som ikke havde tilknytning til personens eget navn eller herkomst. Dette står i modsætning til senere tiders soldaternavne og de lærde latiniserede former af studentens hjembys navne, som man selv antog. Disse stednavne ses alle at være tilnavne. Herunder omtales forskellige andre måder at optage sit hjemsteds navn på: fortyskelse af stednavnet, bortvalg af uønskede stavemåder eller antagelse af varianter af et ønsket, men af andre forbeholdt stednavn som personnavn.

Efter at have undersøgt tinglysninger af gårdnavne til brug for Generalstabens kort i perioden 1818-1960 kan der udtrages ca. 260 med personnavneforled. Langt over 100 har efterledet *-minde*, og af dem har 61 fornavneforled, og af dem igen har næsten halvdelen kvindenavne. Disse navne eftersøges for-gæves i navnedatabasen på nyere efterled som *-minde*, *-lyst*, *-haab/håb* og *-eje*.

Lignende tendenser findes i en undersøgelse fra nyere tid (1987) i det daværende Institut for Navneforskning, som udspurgte folk om navnet på deres hus, gård m.v. Over 100 af de 720 besvarelser er relateret til personnavne, og mere end 30 har efterledet *-minde*, enten med for- eller efternavn som forled. Og i modsætning til *torp*-navnenes mandnavne er der ingen mangel på kvindenav-

ne i forleddene. Desuden ses fantasifuldt konstruerede navne af forbogstaver af børns navne mv.

Det ville sprænge rammerne for denne artikel at nævne alle de mange navneforskere, der har beskæftiget sig med denne interferens kategorierne imellem, så det følgende rummer kun enkelte referencer.

De ældst kendte former

I tidligere tider er det oftest fornavne, overvejende mandnavne, der indgår som forled i stednavne med efterleddet *-lev*, *-sted*, *-torp*, eller *-by*. Flere navneforskere har undersøgt, hvilke typer af personnavne, der fordeler sig på de forskellige kategorier af stednavne.

Bent Søndergård giver i sin bog om stednavne på *-lev* en oversigt over de tidligere forsøg på at inddele forleddene i ditematiske [toleddede], monotematiske [enleddede] og hypokoristiske [forkortede] personnavne.¹ Han sammenligner sine resultater med Kousgård Sørensens resultater i urnordiske og olddanske runeindskrifter og i *sted* og *torp*-navne,² samt tillige med Birte Hjorth Pedersens i typen personnavne på *-by*.³ Her skal ikke gengives de opregnede procenter, men kun anføres, at man kan påvise et fald i brugen af ditematiske navne som *Torkild* og en tilsvarende stigning i forekomsten af hypokorismer.

Søndergård gør opmærksom på,⁴ at denne opdeling skriver sig fra Sigurd Nygård, der i afhandlingen *Danske personnavne og stednavne* når til det hovedresultat, at der findes to lag personnavne af væsensforskellig karakter, "et ældre, bestående af oprindelig urnordiske navne, indgående foran endelserne *-lev* og *-sted*, og et yngre, bestående af det 12. og 13. århundredes navne i byerne *-torp*, *-bølle* og *-rød*".⁵ Det får Søndergård til at mene, at den urnordiske periodes navne har en overvægt af sammensatte personnavne, og at vikingetidens navne har en overvægt af enleddede personnavne, hvor man dog har vanskeligt ved at skelne mellem de to typer af enleddede: monotematiske og hypokorismer.⁶

Michael Lerche Nielsen har yderligere udbygget kendskabet til *torp*-navnenes personnavneforled i sin ph.d.-afhandling om vikingetidens personnavne fra 1997. Han citerer Stednavneforskning 2:⁷ "Det [er] nok overklassens mænd, hvis navne indgår i *lev*-navnene, mens den samtidige underklassens personnavne vist ikke er stednavneled. Og omvendt forestiller man sig, at det er bondebefolkningen, måske især de lavere led, hvis navneskik vi finder afspejlet i *torp*-navnene. *Torp*-periodens overklasse synes ikke i større omfang at være involveret i ny navngivning, måske fordi denne tids navngivning netop angår lokaliteter af lavere status".⁸ Denne antagelse forkastes af Lerche Nielsen, da han mener, den bygger på forældede forudsætninger om "bondestanden" over for "høvdingestanden".⁹ Han støtter sig deri til Peter Sawyer, der mener, at

skellet i vikingetiden gik mellem besiddere af jord og de besiddelsesløse.¹⁰ Derfor kan man ikke slutte, at det var de lavere lag, der gav de nye, usammensatte *torp*-forleds navne, mens man tidligere havde de ditematiske *lev*-navne fra den mere velstillede gårdmandsklasse. En forklaring kunne være en ændring i navneskikken fra vikingetiden til 1100-tallets *torp*-navne, men det er der ikke tegn på. Janzén hævder i *Nordisk Kultur*, at man har villet undgå for lange navne i *torp*-navnene og derfor har brugt kortformer og hypokorismer,¹¹ således som Hald har eksempler på af samme personer, der optræder i *Necrologicum Lundense*, *Liber Daticus Lundensis* og *Liber Daticus Roskildensis*.¹² Det kan således være, at det ikke har den store betydning, at man opregner hypokorismer adskilt fra ditematiske navne. Her er altså mest tale om mandsnavne, og ifølge sagens natur fornavne og ikke tilnavne, efter hvad vi ved. Følger man indledningerne i *Danmarks Stednavne*, er forekomsten af personnavneforled i *torp*-navne i forhold til fagets tidligere formodninger nu nedtonet fra 60 % til under 50 %.¹³

Danske heroldnavne

I det efterfølgende gives to eksempler på en fra europæisk forbillede stammende navneskik i Danmark. I senmiddelalderen kendes eksempler på stednavne brugt som tildelte “stands- eller embedsnavne”. Her skal behandles en ikke tidligere – i navneforskningsmæssig sammenhæng – omtalt form for tildelte navne. I sidste halvdel af 1400-tallet opbyggedes det danske heroldsvæsen efter udenlandsk forbillede med våbenkonger, herolder og *persevanter* (af fransk *poursuivants*), der anvendtes som sendebude og forhandlere i udlandet. Ernst Verwohlt har i artiklen ‘Kongelige danske herolder’ fundet frem til flere sådanne.¹⁴ Kong Christian den 1. havde – antagelig i forbindelse med oprettelsen af Elefantordenen, der første gang vides uddelt i 1457 – dannet et broderskab, knyttet til det i 1459 grundlagte Hellig Tre Kongers kapel i Roskilde Domkirke. Den tilknyttede heroldorganisation fik efter udenlandsk forbillede embedsnavne efter dele af hans rige, og den eksisterede under de to følgende konger. Der kendes fra denne sammenhæng to våbenkonger (*Danmark* og *Norge*), tre herolder (*Sverige*, *Jylland* og *Sjælland*) og tre persevanter (*Sjælland*, *Jylland* og *Lolland*). Persevant *Sjælland* hed Christofforo Bollato og red foran Christian den 1. ind på slottet i Malpega på kongens pilgrimsfærd til Rom i 1474. Kongen kalder ham “vor elskelige persefant Christiern [!] Sieland”.¹⁵ Våbenkonger og herolder bar deres landsdels våben på ryggen og på brystet, persevanterne bar det på ærmet.

Der var tale om højt betroede udsendinge til fremmede hoffer, og de vides at have opholdt sig både i England, Portugal og ikke mindst Rusland, hvortil våbenkongen Danmark præsterede at rejse frem og tilbage to gange på et

år. Efter unionens sammenbrud og Elefantordenens samtidige hensygnen i tiden efter reformationen bortfaldt heroldsystemets opbygning og de særlige tilnavne. De kaldtes nu kun herolder og ved deres eget navn. Det er værd at bemærke, at de førnævnte tidlige herolder fik navne, der ikke i mindste måde havde noget med deres egen herkomst at gøre. Flere af dem vides at have været udlændinge; således våbenkongen *Danmark*, David Kock, der var skotte. I figur 1 ses hans underskrift på et brev til kongen i 1513, i figur 2 herolden *Jyllands* underskrift på et tilsvarende brev af 1522.

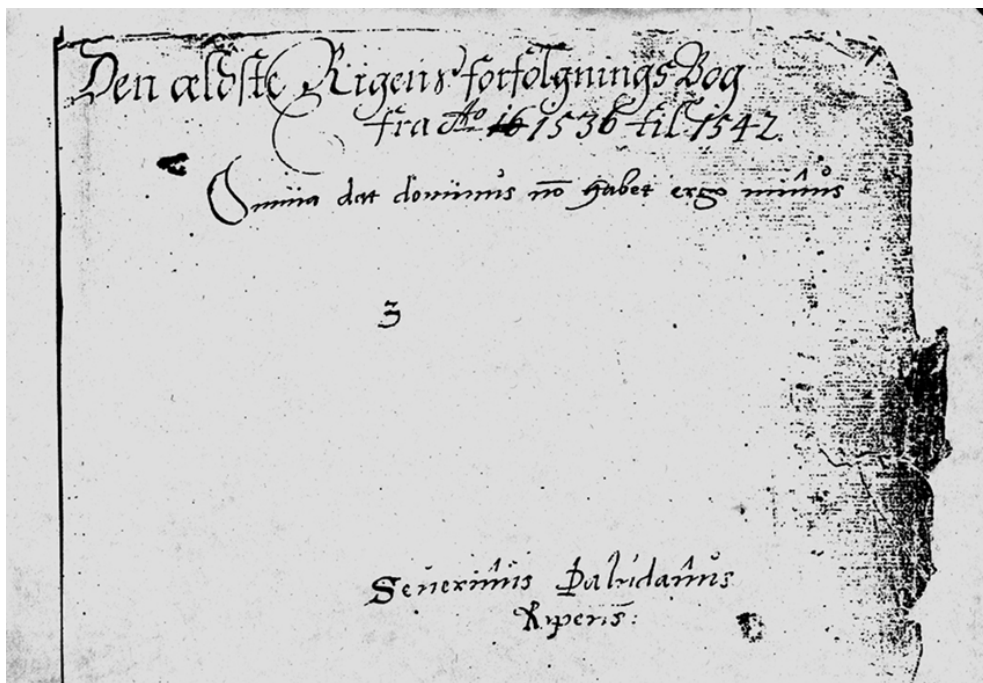
Figur 1. David Kocks underskrift på brev af 22. maj 1513 til Christian den 2.: “Danmark Rex Armorum – Alls [dvs. alias] Mysyr David van Koran. Iwer getrwe Dener”.¹⁶

Figur 2. Herolden mester Hans Jyllands underskrift på brev af 22. januar 1522 til Christian den 2.: “Edhers K.mtt. willighe troo tiener Jwethlandt”.¹⁷

De heraldiske navne kan således ses i modsætning til senere tiders militære navne, hvor man i Sverige og senere i Danmark, f.eks. endnu ved Gardehusarregimentet, får tildelt et rekrutnavn efter sin hjemby; inden for politiet kendes en lignende ordning.

Lærde latiniserede navne

En anden ældre dansk navneskik med udenlandsk udspring, især udbredt i de lærde kredse, var antagelsen af tilnavne i latiniseret form af hjembyens navn, såsom *Lacoppidan* (Søby) og *Pontoppidan* (Broby), som danske studenter efter europæisk forbillede antog ved universiteter uden for Danmark. I figur 3 ses som eksempel Søren Kjærs underskrift som 'Rigens Skriver' på den ældste Herredagsdombog fra 1537: "*Seuerinus Paludanus Ripensis*".

Figur 3. Herredagsdombog med underskrift af rigsskriver Søren Kjær: "*Seuerinus Paludanus Ripensis*". Rigsarkivet.¹⁸

Vibeke Dalberg har i 1974 behandlet de latiniserede navne i artiklen ‘-boere, -gensere, -nitter’, og hun mener med Aage Hansen, at fremmede indbyggernavne på *-(i)aner* og *-(g)enser* skyldes de latiniserede former i dokumenter og lærde skoler.¹⁹ Hun citerer: “En del af de herhenhørende adjektiver [på *-anus* og *-ensis*] blev til familienavne (og bortkastede evt. morfemet): Scavenius, Ericus Pontoppidanus (fra Broby) > Pontoppidan”. Derpå har hun ved gennemgang af registrene til *Diplomatarium Danicum* vist, at når der i dansk middelalderlatin dannes adjektiver til stednavne, sker det næsten udelukkende ved brug af *-ensis*, også i afledning til stednavne, hvor vi nu finder indbyggerbetegnelser på *-aner* (f.eks. *Arusiensis* til Århus, svarende til ‘århusianer’; *Otoniensis* til Odense, svarende til ‘odenseaner’). Også dette er et internationalt fænomen. Det er en skik, der har bredt sig fra de italienske humanister til de tyske og via danske studerende ved de tyske universiteter til Danmark. I de efter-middelalderlige persontilnavne anvendes imidlertid ikke endelsen *-ensis*, men derimod enten *-anus*, f.eks. som ovenfor nævnt i *Paludanus*, eller hyppigere (både i Danmark og i udlandet) endelsen *-(i)us*, som i *Scavenius*. Begge former stammer fra den humanistiske tradition, men er altså helt forskellige.

Rikard Hornby har undersøgt gamle angivelser af hjemhørighed, og han finder flere former. Som tilnavne bruges mere indbyggernavne end landsdels- og bynavne.²⁰ Egnsbetegnelserne hører mest hjemme i bondebefolkningen. Dele af stednavne eller hele stednavnet kan være tilnavne. Man kan hedde *Dal*, hvis man stammer fra *Dalgård*; *Suder*, hvis man kommer fra *Sudergård*; eller *Stamp*, hvis man kommer fra en *Stampemølle*. Tilnavnet kan også være foranstillet, som f.eks. *Dal-Peder* eller *Kær-Thomas*. Kousgård Sørensen afstår fra at behandle denne type ‘appellativiske’ efternavne (Dal, Kær etc.), da de ikke kan udskilles fra rene appellativer.²¹

Andre former for tilnavne dannet af stednavne

Der har gennem tiden været flere andre måder, hvorpå stednavne kunne finde anvendelse som persontilnavne. En middelalderlig form for tilnavne kunne angive, ikke hvor folk stammede fra, men hvor de *havde været* i verden, hvilket f.eks. gælder navne som *Jorsalfar* eller *Sjællandsfar*.

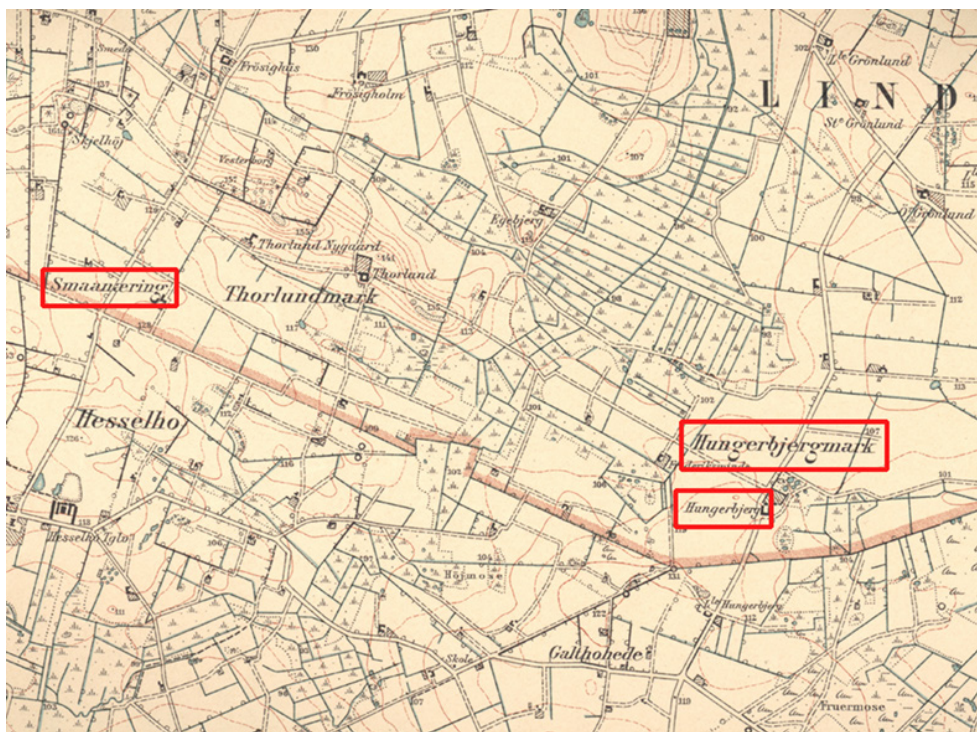
I 1700- og 1800-tallet blev det i bondestanden udbredt at antage gårdnavne som tilnavne på gårdens ejere, men man kunne også arve et tilnavn, så det f.eks. stammede fra en fraflyttet fødegård eller sågar refererede til en gård, hvor vedkommende selv eller hans far havde tjent. I *Dansk Navneskik* hævdes den forskel, at især et nylavet gårdnavn som *Sølyst* kunne bæres af en tidligere arbejder på gården, hvorimod ældre gårdnavne normalt forbeholdtes ejerne som tilnavn.²²

I en lang periode fra 1856 til 1904 kunne man kun få et andet (officielt)

navn ved bevilling, som var svær at opnå. *Mads Peder Pedersen* fik i 1875 bevilling til at føre navnet *Mads Peder Max Rangoon* til erindring om et ophold i byen Rangoon i Indien, og hans hus i Lyngby fik to år senere tinglyst navnet *Burma Hus*, men det hørte til undtagelserne.²³ Og i perioden efter 1904 var det slet ikke sikkert, at man kunne få "sit eget" stednavn, hvis man ønskede det. Det kunne være optaget af andre. Et soldatnavn *Hammer*, som ønskedes som slægtsnavn, kunne være optaget, så man i stedet valgte *Hammerby*, og en kendt militærmand hedder i dag *Kjeld Georg Hilligsøe Hillingsø*, da han kun kunne få slægtsnavnet *Hilligsøe* som mellemnavn og derefter valgte at hæfte et lignende navn på som efternavn.

Hungerbjerg og Smånæring – ejendomsmæglerens skræk

Afvigelser mellem personnavne og deres til grund liggende stednavne forekommer. Der er eksempler på, at folk ikke ville hedde det, de egentlig hed. Det er

Figur 4. Udsnit af lavt målebordsblad fra 1948 med markering af gårdnavnene Små-næring og Hungerbjerg.

velkendt, at man tidligere kunne peppe et kedeligt bynavn op ved at fortyske det, som f.eks. *Schendorff* af *Skanderup*, og *Zeuthen* af *Søften*. I Ølgod Sogn i Øster Horne Herred i det gamle Ribe Amt optegnede præsten i sognet i 1638 to navne på halvgårde, nemlig *Hungerbjerg* og *Smaanæring*. Det er navne, som sigter på beboernes ringe status og mulighed for udbytte af gården. Man kender lignende navne som *Ondaften* og *Pjalttenborg*, *Usselhusene*, samt *Nødensbjerggaard*, der fik tinglyst navneændring til *Nøddetsbjerggaard* i 1942. *Qvælhals* ikke at forglemme, der skiftede navn til *Damgaard* i 1903.

Navnene findes stadig på kortene fra 1948, men i 1993 findes kun navnet *Hungerbjerg* optegnet, mens *Smånæring* ikke har noget navn anført ved gården. Også stednavneindberetningen til Stednavneudvalget fra 1969 angiver udtalen på *Smånæring*, men de ældre mennesker i sognet, som har været optegnerens kilder til udtalen, kan have haft navnene på et ældre kort foran sig. Gården *Smånæring* ligger, hvor den altid har gjort, men skiltes altså ikke med sit navn længere. Den har dog ikke skiftet navn, som det kendes andre steder, til eksempelvis *Frydenlund* eller *Fuglsang*. *Hungerbjerg* derimod ses i en periode at have heddet *Hungebjerg* (se figur 5),²⁴ og vejen dertil hedder endnu *Hungebjergvej*. Det var måske et forsøg på at fortrænge ordet 'hunger', der ikke er slået helt igennem.

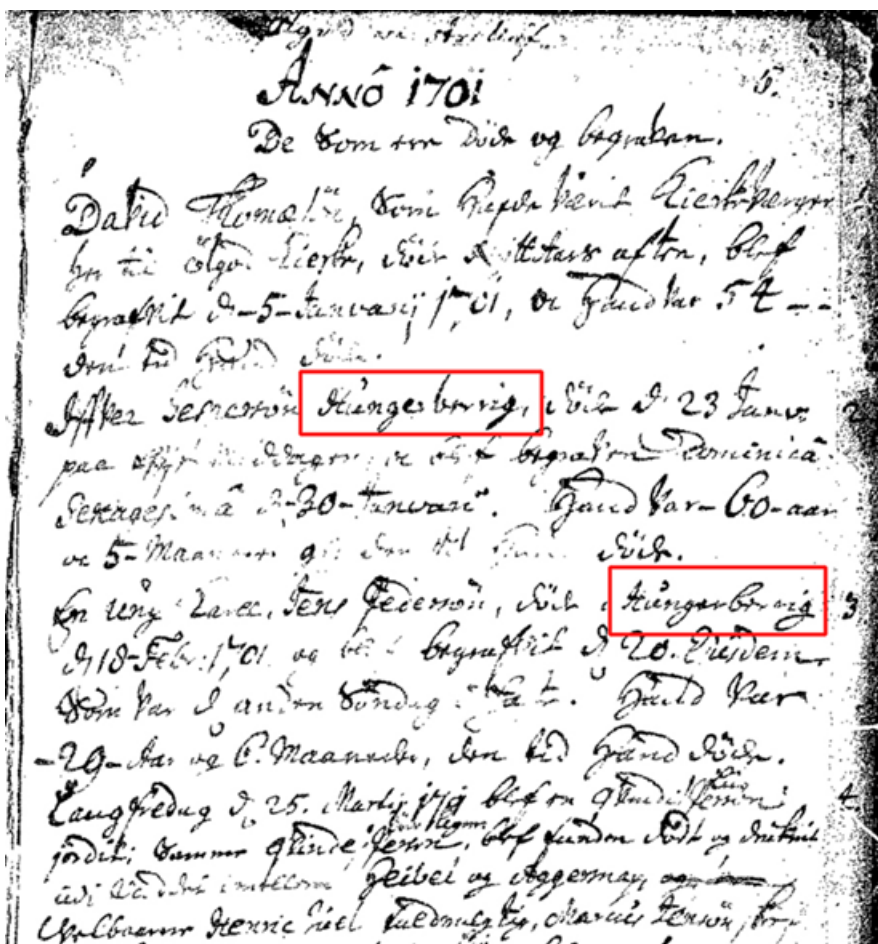
Hungebjerg.

Hungebjerg blev overdraget den nuv. Ejer af hans Svigerfader, Truels Jørgen Schmidt, der 1863 havde faaet den efter en Slægtning, Johan Schmidt; denne havde købt den 1858 af Gjørup Hansen, der igen havde købt af Hans Hungebjerg.

Gaardens smukke, grundmurede Bygninger ligger i det sø. Hjørne af Sognet ned mod Galtho. Petroleumsmotor er installeret. Jorderne har en jævn og god Overflade og ligger samlede omkring Gaarden; Arealet var oprindelig en Del større.

Figur 5. Fotografi og omtale af gården Hungebjerg. *Danske Gaarde* 1915 s. 1170.

Figur 6. Side i kirkebogen for Ølgod Sogn anno 1701, hvor navnet Hungerbjerg både optræder som persontilnavn og stednavn.

Omkring år 1700 har stednavnet *Hungerbjerg* desuden været i brug som persontilnavn i Ølgod kirkebog (se figur 6). I modsætning til brugen som stednavn, har navnet ikke overlevet i den oprindelige form som personnavn, hvor man siden hen næsten udelukkende har brugt varianter af den 'pæner' form *Hungeberg*. I den digitale database *Danskernes navne* findes 77 bærere af navnet *Hungeberg*, otte af den nyere form *Hungebjerg*, mens formen *Hungerberg* kun ses at have haft en enkelt, nu afdød bærer.²⁵

Søgning på hunge*

Der er 6 søgeresultater

	Navn	Kategori	Søg
1	Hungeberg	Mellemnavn, Efternavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
2	Hungebjerg	Mellemnavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
3	Hunger	Mellemnavn, Efternavn, Bindestregskomb.	<input type="button" value="Vis distribution"/>
4	Hunger-Nebrich	Efternavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
5	Hungerberg	Mellemnavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
6	Hungerbühler	Mellemnavn, Efternavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>

Figur 7. Opslag fra databasen *Danskernes navne* på søgningen "hunge*".

Dette leder frem (eller tilbage) til det fænomen, at stednavne langt fra altid optræder som personnavne i deres oprindelige eller (datidens) normaliserede form, (for så vidt som en sådan kunne siges at eksistere), men kan leve deres eget liv uafhængigt af Stednavneudvalgets forskrifter. Birte Hjorth Pedersen gennemgår i anledning af Stednavneudvalgets arbejde med retskrivning gennem 75 år en række af disse afvigelser eller "problemer".²⁶ Her er den mest kendte forskel fastholdelsen af *aa* i stednavneleddet *-gård*. Det stumme *-h-* er også velkendt. Hun citerer Berlingske Tidende for at skrive (om Thorning-sagen 1981): "Det er også en kamp mellem jysk rodfæstethed og flygtigt københavneri. Det er en kamp mellem en fortid, der er værd at værne, ikke bare for Blichers skyld, og en nutid, der er påtrængende i dens krav om standardisering eller ensretning."²⁷

Et opslag i databasen *Danskernes navne* giver således en større overvægt af f.eks. *Vestergaard* over for *Vestergård*, nemlig 22.789 imod 1.690 (totalforekomst af navnet som både mellemnavn og efternavn). Også de appellativiske navne som *Skov*, *Kær* og *Dal* kan opvise en vifte af varianter. Det er oftest de

mere gammeldags former af navnet, der lever videre som personnavn. Men allerede ved navnets antagelse kan man, som tidligere nævnt, have fortystet det oprindelige stednavn. Den samme familie *Skov* kan eksempelvis se sit navn stavet på mange forskellige måder i de sønderjyske kirkebøger. Det er dog påfaldende, at der i basen *Danskernes navne* er langt flere efternavne på *-by*, der rent faktisk ender på den nutidige stednavneform *-by* og ikke på den ældre staveform *-bye*; dette kunne tyde på, at navnene overvejende er antaget efter navneloven af 1904.

Uofficielle tilnavne

Uofficielle navne har man til alle tider kunnet pådrage sig. En mand kunne på sin arbejdsplads Scandia i Dronningborg få det uofficielle navn *Blækhus Nielsen*, fordi han boede i *Blækhuse(ne)*, en samling af små huse i Vorup Sogn i Galten Herred,²⁸ og fordi der var flere af navnet *Nielsen* på Scandia (søgt 2010, der fremkom ved at google ordet Blækhus). Det uofficielle tilnavn har ikke sat sig spor i databasen *Danskernes navne*. Det skyldes måske dets ydmyge oprindelse, men dertil er *Dansk Navneskik* af den opfattelse, at et foranstillet tilnavn ikke regnes så højt som et efterstillet.²⁹ Filologen Kristen Møller deler ikke helt denne opfattelse, som han dog kender eksempler på, idet han henviser til norske og tyrolske eksempler på foranstillede gårdnavne, som ikke har nedsættende biklang.³⁰

Nyere navne på ejendomme; hvor kommer de fra? Stednavne med personnavneforled i nyere tid

Til brug for Generalstabens kort kunne man tidligere få tinglyst sit gårdnavn, og en kopi af disse tinglysninger findes i dag i Navneforsknings samlinger på NorS, Københavns Universitet. De dækker perioden fra 1818 til 1991. En gennemgang af tinglysningerne frem til 1960 afslører en massiv overvægt af nye navne med personnavneforled. Det er lidt vanskeligt at opgøre det nøjagtige antal på grund af lakuner i de tidlige originaler samt eksempler på indberetninger med flere navne på samme indberetning. Der forekommer ca. 260 eksempler på ændring af navne med personnavneforled til enten ejendommens gamle navn eller til et navn med et andet personnavneforled (figur 8) eller til, hvad man kunne kalde "afpersonificering" af et allerede antaget navn med personnavneforled (figur 10).

Gamle ejendomme får nyt navn med personnavneforled

Fornavne:

Lauraslyst af Gjertrudsbæk, gård, Tvis s., Hammerum h.
14.5.1831

Margrethesminde af Sandholm, Lejrskov by og s., Ribe amt.
17.10.1902.

Olufshøj af Mikkelslyst, Svogerslev by og s. 23.7.1949.

Slægtsnavne:

Oxholmshvile, af Møeballegaard, Kattrup s. Voer h.
26.6.1852.

Povlensminde, af Frihedsminde, Tirsted s., Maribo amt.
2.6.1953.

Holsteinsminde, af Hjortholm, Førslev s. Sorø amt.
21.11.1839

Figur 8. Eksempler fra tinglysningsarkivet på gamle ejendomme, der har fået nyt navn med personnavneforled.

Nye ejendomme får personnavneforled

Fornavne:

Thaliasminde, ny mølle udflyttet fra Dover til Gettrup s.,
Thisted amt. 1833.

Christiansenje, forenet af parceller i Eskerød by, Hornslet s. og
Segalt by, Skjødstrup s. 19.6.1878.

Axelhus, byggegrunde i Store-Heddinge købstad. 27.10.1948

Slægtsnavne:

Ydes Minde, nyopført gård på Ulstrup mark, Hillerslev h. Ejer
Jens Yde. 24.4.1850

Paghs Dampmeelmølle, nyopført mølle på Vesterladegårds
jord i Budolfi s. Ejer P.Pagh. 19.8.1868.

Figur 9. Eksempler fra tinglysningsarkivet på nye ejendomme, der har fået navn med personnavneforled.

“Afpersonificering” af gamle ejendomme

Munkholm, af Elisalyst, tidligere Munkholm, Kollerup s., Vejle amt. 26.10.1855

Dragsholm gods, af Adellersborg, tidligere Dragsholm og **Dønnerup gods**, af Benzonslund, begge baroniet Adellersborg. Ejer kammerherre Zytphen-Adeler. 4.2.1867.

Anesminde, Nebbelunde by og s. Fuglse h. 17.4.1907. Navnet igen ophævet 5.9.1913 !

Figur 10. Eksempler fra tinglysningsarkivet på gamle ejendomme, hvis navne er blevet “afpersonificeret”.

Fra 1818 til omkring 1875 drejer tinglysningerne sig langt overvejende om nye navne med personnavneforled. Men fra omkring 1875 optræder der flere rene “naturnavne” som *Bøgely* og *Elmegaard*, mens navne som *Vilhelmslyst* og *Mariesminde* bliver sjældnere. Og der optræder adskillige eksempler på tilbageføring til et ældre gårdnavn, når folk ikke længere ønsker at bo på et sted opkaldt efter en dem i øvrigt ubekendt *Mikkel* i *Mikkelslyst*, men ønsker at skifte til *Olufshøj* (se figur 11) eller et helt andet navn uden personnavneforled.

Tinglysningernes mest almindelige stednavneefterled med personnavneforled er *-minde*. Endelsen optræder i mere end 100 af de gennemgæede tinglysnings-sager, og i 61 tilfælde med fornavneforled, hvoraf de 27 er kvindenavne. Resten af *minde*-navnenes forled er enten slægtsnavne eller i enkelte tilfælde både for- og efternavne, som f.eks. *Anna Bondes Minde*.

Også flere hovedgårde, som tidligere havde fået navn efter deres ejere, har senere fået deres gamle navn igen, f.eks. *Adellersborg*, der igen blev til *Dragsholm* i 1867. Sammes ejer lod ved samme lejlighed herregården *Benzonslund* ændre navn til *Dønnerup Gods*. *Friisholt* blev (igen) til *Ormstrup* i 1890, og *Hardenberg* blev atter til *Krenkerup* i 1938.³¹

Denne sene gruppe af gård- og herregårdsnavne med efterled som *-minde*, *-lyst*, *-håb* og *-eye* leder man generelt forgæves efter som personnavne. Databasen *Danskernes navne* indeholder således blot fjorten eksempler på efternavne og mellemnavne med endelsen *-minde* (figur 12). Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at mens kvindelige personnavne er ganske hyppige som forled i denne type af yngre gårdnavne, så har stednavne med kvindelige personnavneforled omvendt kun yderst sjældent fundet anvendelse som efternavne. Der

LANDBRUGSMINISTERIET.

DIREKTORATET FOR MATRIKELVÆSENET.

København, den 23. juli 1949.

Ch. f. Top. Afd.
26 JUL 1949 238
Nam.

1116
74
H.C.J. 816^d/1949.

(Bede søgt i Skrivelse
vedrørende denne Sag.)

193
9

NOTERET I SAMMENHANG
PAA MATRIKELVÆSENETS
OG I SAMTIDEN 7/1-49

Mlt. 3227

Ved kongelig bevilling ad mandatum af d.d. er det tilladt:
at den gårdejer Niels Carlsen tilhørende ejendom matr.nr.13^A
Svogerlev By og Sogn, der hidtil har været benævnt "Mikkelslyst",
for fremtiden må bære navnet "Olufshøj".

Hvilket herved meddeles.

E. B.

K. S. Herring.

Undertøgt i Matriklen og
indført paa Rettelsskemaet 3227
d. 7/1 1949

a. Sj

*Tilbilledet top. aft.
E. B.
23/7-49. H. Berg*

Figur 11. Tinglysning den 23. juli 1949 af ejendommen Mikkelslysts navne-
ændring til Olufshøj.

kendes således ingen tilfælde af personnavne som *Marensminde* eller *Karensminde*. Blandt de få eksempler på kombinationen kan nævnes sangerinden og forfatteren *Majbritte Ulrikkeholm* og politimanden *Vagner Eliseholm*, og her er det værd at bemærke, at endelsen i det oprindelige stednavn i begge tilfælde er *-holm*, der som endelsestype indikerer en høj alder.³²

**Søgning på
*minde**

Der er 14 søgeresultater

	Navn	Kategori	Søg
1	Alminde	Fornavn, Mellemlavn, Efternavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
2	aminde	Fornavn, Mellemlavn, Bindestregskomb.	<input type="button" value="Vis distribution"/>
3	Asminde	Mellemlavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
4	Eframinde	Fornavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
5	Erasmind	Fornavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
6	Hvidsmind	Efternavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
7	Jægersmind	Mellemlavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
8	Kærmind	Mellemlavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
9	Kjærmind	Fornavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
10	Laminde	Fornavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
11	Mind	Fornavn, Mellemlavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
12	Murrieta Gaminde	Efternavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
13	Sælensmind	Efternavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>
14	Sumind	Mellemlavn	<input type="button" value="Vis distribution"/>

Figur 12. Opslag fra databasen *Danskernes navne* på søgningen “*minde*”.

Nyeste undersøgelse

I 1987 udsendte det daværende Institut for Navneforskning en folder til samtlige husstande i et nærmere bestemt område i Nordjylland med titlen: "Sig navnet nu på Deres ejendom, hus, gård, villa, fritidsbolig", og under devisen "Gør lidt for Deres stednavn" bad man om svar på syv spørgsmål: Ejendommens navn, art, beliggenhed, navnets anslåede alder, navnets baggrund, brug og eventuelle andre navne. Der indkom 720 besvarelser, hvilket udgjorde 6 % af de udsendte foldere. Denne beskedne svarprocent gjorde, at man ikke gentog forsøget, men svarene indeholder interessante oplysninger. Over hundrede af navnene var relateret til personnavne, enten som for- eller efternavne. Og af disse var mere end tredive med efterleddet *-minde*, enten med fornavneforled som f.eks. *Karensminde* eller et efternavneforled som f.eks. *Dybdahlsminde*. 66 af besvarelserne angav, at et slægtsnavn var årsag til gårdens navn, eller at gården omvendt havde affødt et slægtsnavn til en nuværende eller tidligere beboer af gården. En beboer ved navn *Nielsen* skrev: Man siger sit fornavn og gårdens navn, og så er man kendt! I modsætning til *torp*-navnenes dominans af mandnavne var der her ingen mangel på kvindenavne i forleddene. Bl.a. forekom et gårdnavn *Thaliasminde*, som ejeren ikke kendte årsagen til. Men lidt navnearkæologi i Statens Arkivers database (arkivalieronline.dk) vedrørende Gettrup Sogn afslørede, at der var tale om navnet på en lille datter af en ejer i 1830'erne. Møllen i Gundtoft havde kun tilhørt ham i en meget kort periode, men navnet var blevet hængende, selv om ingen på stedet længere huskede *Else Thalia Rebekka Marenette Bützow*, født 17. maj 1832 ifølge kirkebogen for Gettrup Sogn. Møllen kaldes i folketællingen i 1834 "en Mølle", men i den efterfølgende folketælling i 1840 for *Thaliasminde*, og i kirkebogen for Gettrup Sogn ses møllerens (dvs. den nye ejers) kone i *Thaliasminde* i Gundtoft at være død den 9. august 1838.

Undersøgelsen i 1987 viste også eksempler på nye metoder til navngivning. En ejendom hed *Kimbo*, hvilket var en sammensætning af navnene på ejerens børn, *Kim* og *Bo*. En anden hed *Tabor*, et navn sammensat af forbogstaverne på ejerens fem børn. En ejendom hed *Fastridhus*, da man i familien havde haft en faster ved navn *Astrid*, som barnet i huset kaldte *Fastrid*. I det hele taget så man flere eksempler på opkaldelse af et hus ved dets tidligere ejer, f.eks. *Jes'hus*. Det er en metode, som kendes fra bl.a. Sønderho på Fanø, der rummer mange gamle fredede huse. Og hvem havde mon tænkt på at tyde navnet *Dokling*, et nyere navn på husets ejers (fiktive) hovedstad, når han, der hed Anders til fornavn, legede med tinsoldater som barn ("Man har da et land med en hovedstad, som skal forsvares"). Hans kone forklarede i besvarelsen: "Min mand hedder Anders. Det er Donald Duck på amerikansk. Navneskiltet var en indflyttergave (for 21 år siden i 1987)".

Konklusion

Som de ovennævnte eksempler forhåbentlig har vist, så har sted- og personnavne i tidens løb været forbundne på mange måder, hvoraf nogle af de nyeste kan behøve en nærmere forklaring for navneforskeren.

Hvis man skal opsummere de forskellige tendenser, der har vist sig i denne gennemgang af sted- og personnavnes forbindelser med hinanden, så kan man indledningsvis konkludere, at man med hensyn til de tidligere tiders stednavne med personnavneforled ikke har nogen viden om, hvem der tildelte disse navne. Men det var udelukkende mandsnavne, der anvendtes, og det er derfor – uden at det kan bevises – nærliggende at tænke på enten sammenhæng med ejerskab til eller beboelse af de enkelte torper. Det kan dog konstateres, at disse stednavne er gået over i personnavneforrådet som almindelige efternavne.

Personnavne har ellers oftest umiddelbart kunnet indgå i stednavneforled i form af navne på nuværende eller tidligere ejere, mens stednavnes vej til personnavne har vist sig at kunne have flere forskellige motiver: magtdemonstration = heroldnavne, adskillelse = soldaternavne, lærdom = latiniserede studenternavne, samt endelig herkomst eller berejsthed.

Disse senere behandlede tilnavne, dannet af stednavne som man kender oprindelsen til, indeholder, så forskellige de end er, dog almindelige danske lokaliteter. Heroldnavnene var danske, soldaternavnene ligeså, og også selv de lærde navne, om end de var blevet latiniserede. Den tidligere omtalte *Max Rangoon* med sit *Burma Hus* skiller sig ud med både person- og stednavn.

Tinglysningerne og 1987-undersøgelsen dokumenterer den aktive personlige indgriben i navngivningen af stednavne med personnavneforled. Her kan det i flere tilfælde bevises, hvor disses personnavneforled stammer fra, nemlig fra nuværende og tidligere ejere. Der optræder igen mange fornavne, og især bemærkes de mange kvindenavne. Også slægtsnavne anvendes som forled efter bedste adelige tradition; dog ses patronymer kun én gang at være i brug som forled.

Der ses med hensyn til kvindenavnene den store forskel i forhold til de ældste tiders *torp*-navne, at ingen af disse så populære navne på *-minde*, *-håb*, *-lyst* eller *-eje* er gået over til at være efternavne. Det kan skyldes, at de i dag – og måske fra begyndelsen af – også virker en smule gammeldags i forhold til de rent upersonlige forled som *Bakke*- eller *Vester*-, der med efterleddet *-gård* stadig er meget populære efternavne. Men måske har mænd ikke ønsket at bære et kvindenavn.

Utrykte kildesamlinger i Navneforskning, NorS

Samling af tinglyste stednavne. 1818-ca. 1991. Kopisamling, oprindelig fra Geodætisk Institut/Kort og Matrikelstyrelsen.

Sig Navnet. Navneundersøgelse i udvalgte postdistrikter i Thy. 1987.

Søgebaser

<http://danskernesnavne.navneforskning.ku.dk>

<http://arkivalieronline.dk>. FT = Folketælling. KB = Kirkebog.

Netsted: <http://www.donline.dk/scandia.htm>, søgedato 2010.

Litteratur

Dalberg, Vibeke, 1974: -boere, -gensere, -nitter. I: *Festskrift til Kristian Hald 9. September 1974*. København.

Dalberg, Vibeke og John Kousgård Sørensen, 1979: *Stednavneforskning 2*. København.

Danmarks Stednavne. 1922 ff. Udgivet af Stednavneudvalget. Institut for Navneforskning.

Dansk Navneskik, 1899: Betænkning afgivet af den af Justitsministeriet den 4. Maj 1898 nedsatte Kommission ved Fredrik Nielsen, Axel Olrik og Johannes C.H.R. Steenstrup. København.

Danske Gaarde III. Samling. III. Samling 1. Aarhus, Vejle, Ringkøbing og Skanderborg Amter. Udarbejdet af J.L.B. La Cour. Udgivet 1915.

Hansen, Aage, 1967: *Moderne dansk*. 2. Udgivet af Det Danske Sprog-og Litteraturselskab. Grafisk Forlag. København.

Hjorth Pedersen, Birte, 1960: Bebyggelsesnavne på -by sammensat med personnavn. I: *Ti Afhandlinger. Festskrift i anledning af Stednavneudvalgets 50 års jubilæum*. Navnestudier udgivet af Stednavneudvalget. Institut for Navneforskning. 2. s. 10-46. København.

Hjorth Pedersen, Birte, 1985: Retskrivning, arbejdsgang og udvikling gennem 75 år. I: *Stednavne i brug. Festskrift udgivet i anledning af Stednavneudvalgets 75 års jubilæum*. s. 211-227. København.

Hornby, Rikard, 1960: Gamle angivelser af hjemhørighed. I: *Ti Afhandlinger. Festskrift i anledning af Stednavneudvalgets 50 års jubilæum*. Navnestudier udgivet af Stednavneudvalget. Institut for Navneforskning. 2. s.125-137. København.

Jakobsen, Johnny Grandjean Gøgsig, 2018: Herregårdsnavneændringer. I: *Landbohistorisk Tidsskrift 2017-18*. s. 54-72.

Janzén, Assar, 1947a: De fornvästnordiska personnamnen. I: *Personnamn*. Utg. Av Assar Janzén. Nordisk Kultur. 7. s. 22-186. Stockholm-Oslo-København.

Janzén, Assar, 1947b: De fornsvenska personnamnen. I: *Personnamn*. Utg. Av Assar Janzén. Nordisk Kultur. 7. s. 235-268. Stockholm-Oslo-København.

Jørgensen, Bent, 1990: *Danskernes Navne*. København.

Karker, Allan, 1985: Stednavnene og den almindelige danske retskrivning. I: *Stednavne i brug. Festskrift udgivet i anledning af Stednavneudvalgets 75 års jubilæum*. s. 128-139. København.

- Kousgård Sørensen, John, 1958: *Danske bebyggelsesnavne på -sted*. Navnestudier udgivet af Stednavneudvalget. Institut for Navneforskning. 1. København.
- Kousgård Sørensen, John, 1985: Stednavne som efternavne. I: *Stednavne i brug. Festskrift udgivet i anledning af Stednavneudvalgets 75 års jubilæum*. s. 239-256. København.
- Lerche Nielsen, Michael, 1997: Vikingetidens personnavne i Danmark belyst gennem runeindskrifternes personnavne og stednavne på -torp sammensat med personnavneforled. (Upubliceret Ph.d.-afhandling ved Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet).
- Møller, Kristen, 1956: *Studier i sammensatte personnavne*. Udvalg for Folke­maals Publikationer. Serie A. Nr. 13. København.
- Nygård, Sigurd, 1897-99: Danske personnavne og stednavne – En sproglig-historisk undersøgelse. I: *Historisk Tidsskrift* 7. rk. I. s. 82-109.
- Olesen, Rikke Steenholt, 2006: Forledstypologien i danske herregårdsnavne på -holm. I: *Namn och Bygd. Tidskrift för nordisk ortnamnsforskning*. Utgiven av Svante Strandberg. Årgang 94. Eslöv 2007.
- Pedersen, Karl Peder, 2001: Navnet, det er stadig Jensen. Om danske navne­regler og om skiftende tiders muligheder for at ændre navn. I: *Personalhi­storisk Tidsskrift* 2001. s. 200-221.
- Sawyer, Peter, 1988: *Da Danmark blev Danmark. Fra ca. år 700 til ca. 1050*. Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie. 3. Red. O. Olsen. København.
- Søndergaard, Bent, 1972: *Indledende studier over den nordiske stednavnetype lev (löv)*. Navnestudier udgivet af Institut for Navneforskning. 10. Køben­havn.
- Verwohlt, Ernst, 1970-74: Kongelige danske herolde. I: *Heraldisk Tidsskrift*. 3. 25. s. 201-229. København.
- Vogt, Susanne, 1987: Søren Kjær, borgmester og tolder i Kolding. I: *Koldingbo­gen* 1987. 17. årgang, udgivet af Kulturudvalget i Kolding.

Summary

This article deals with the phenomenon of place names being used in personal names and vice versa, with a special focus on cases from rural Danish society. It begins with a survey of research into the oldest place-names containing forenames as specifics. Attention is drawn to how the most recent research differs with respect to the interpretation of the status of the named persons and to the difference in frequency of occurrence between hypochorisms and dithe­matic names, all of which are masculine personal names. Then examples are given of traditional European heraldic names and learned Latinised names, as well as of the difference between the place-name spellings authorised by the

Place Name Committee and the existing forms of the same place-names functioning as surnames, e.g. *-gård* as opposed to *-gaard*. Two recent collections of place names have been examined to find occurrences of their use as personal names. Here we find a large number of feminine names occurring as specifics, as opposed to what we see in place names of earlier periods, such as those in *-torp*. None of these younger place names with characteristic generics such as *-minde*, *-lyst*, *-haab/håb* or *-eye* do, however, seem to have entered into the stock of Danish surnames.

Forfatterpræsentation

Susanne Vogt er tidligere projektmedarbejder i historie og navneforskning ved Københavns Universitet, hvortil hun fortsat er knyttet som emerita. Hun har siden 1981 arbejdet med Landbohistorisk Selskabs Adkomstregistrering (1513-1559) og med Ravnholdtdiplomerne samt udarbejdet stamtavler til *Dansk Adels Årbog* og udgivet flere skånske jordebøger. E-mail: vogt@hum.ku.dk.

Bilag: De i tinglysningerne 1818-1960 forekommende personnavne i stednavnene

Forklaring: Det først angivne navn (i fed skrift) gælder det nye ved tinglysningen indførte navn, efterfulgt af evt. ældre navn(e) udgået ved tinglysningen. Stednavnene er nærmere lokaliseret ved hjælp af Trap: Danmark, 5. udgave, relevante amter, men den originale stavemåde i dokumentets stednavn er bibeholdt.

Hvor ejernavnet er nævnt, er det medtaget. Det er udeladt i de fleste nyere dokumenter, ligesom tinglysningen kan være sket noget tidligere, end indberetningen er sket.

Anvendte forkortelser: s = sogn; h = herred.

(?) ved navne angiver, at det er usikkert, om der er tale om personnavne.

Aldeberts Minde, af Magrethenlund, Højen s, Jerlev h, Vejle amt. 31.1.1818.
Ejer Carl Dalgas.

Maria Haab, af Casses Minde, Bagsværd by, Gladsaxe kommune, Sokkelund h, Københavns amt. 15.5.1821. Ejer fru kammerrådinde Olivarius.

Bruunshaab, af Aale Mølle og en dertil stødende bondegård Holmgaard, Asmild s, Nørlyng h, Viborg amt. 5.10.1822. Ejer justitsråd Bruun af Asmildkloster.

Strandhøy, af Karenshøj/Ellersborg, ved Skovshoved, Gentofte kommune, Sokkelund h, Københavns amt, uden at de to tidligere navne er hjemlede. 1.3.1823. Ejer grosserer Rønnenkamp.

- Marcillieborg**, nyopført bygning på en matrikel af Mariager Klosters herregårdsjord, Mariager landsogn, Onsild h, Viborg amt. 4.8.1823. Ejer Christen Christensen Cillieborg.
- Pedersminde**, af Moesgaard, udflyttet af Hæst by, Trige s, Vester Lisbjerg h, Århus amt. 19.7.1825. Ejer universitetsforvalter og tiendekommissær Moltrup.
- Albertinelyst**, af Fortungaarden, Lyngby, Lyngby-Tårbæk kommune, Sokkelund h, Københavns amt, for at forebygge "Collision" med den ved Dyrehaven liggende Fortungaard. 21.2.1826. Ejer grosserer Christian Waage Petersen.
- Rosenkrantz**, af Schinkel, gods i Slesvig. 14.8.1829.
- Benzon**, af Skeel, gods i Randers amt. 25.9.1829.
- Petersborg**, udflyttet gård af Stokkegaard, Gurre by, Tikøb s, Lyngge-Kronborg h, Frederiksborg amt. 19.10.1830.
- Lauraslyst**, af Gjertrudsbæk gård, Tvis s, Hammerum h, Ringkøbing amt. 14.5.1831.
- Riissingsminde**, nyt navn til to steder uden for St. Jørgens port i Odense, Odense amt. 24.9.1832.
- Thaliasminde**, ny mølle udflyttet fra Dover til Gettrup s, Refs h, Thisted amt. 1833.
- Cathrinelund**, gård i Tygstrup by, Vestervig s, Refs h, Thisted amt. 1833.
- Stendrup Eie**, af Steengaarden på Gentofte mark af Bernstorffs gods, Sokkelund h, Københavns amt. 29.4.1834.
- Lyhmandsminde**, af Halmgaarden (navn?) nr. 10 i Isterød by, Birkerød s, Lyngge-Kronborg h, Københavns amt. 31.7.1835.
- Caroline Kilde**, navn på skov anlæg ved Blegkilde under Sohngaardsholms bakker ved Ålborg, Ålborg amt. 31.8.1839.
- Margretheslyst**, lyststed i den såkaldte Triangel uden for den Bernstorffske indhegning ved Jægersborg, Gentofte kommune, Sokkelund h, Københavns amt. 28.9.1839.
- Elisalyst**, af Munkholm gård i Kollerup s, Tørrild h, Vejle amt. 5.11.1839. (26.10.1855 igen Munkholm).
- Holsteinsminde**, af Hjortholm, gård Førsløv s, Øster Flakkebjerg h, Sorø amt på Universitetets gods i Sorø amt. 21.11.1839.
- Thomasminde**, gård i Høstby (mon Hæst?), Trige s, Vester Lisbjerg h, Århus amt. 9.12.1839.
- Nordmandslyst**, af Sømandslyst, hus i Utterslev by, Sokkelund h, Københavns amt. Slægtsnavn? 28.1.1840.
- Mariendahl** og **Mariendahls Mølle**, af parcellerne Østermark og Ellinggaards Mølle i Elling s, Horns h, Hjørring amt. 6.6.1840.

- Silistria**, af Skindermølle under Marselisborg ved Århus, Århus amt. 20.7.1840.
Igen Skindermølle 5.4.1842.
- Aalholm**, navn til hovedgården under grevskabet Christiansholm på Lolland,
Nysted landsogn, Musse h, Maribo amt. 24.7.1841.
- Clasonsborg**, af Skave, gård i Skarrild s, Hammerum h, Ringkøbing amt.
7.12.1841.
- Christiansminde**, nyopført afbyggergård af Jægerspris slot, Dråby s, Horns h,
Frederiksborg amt. 8.1.1842.
- “Ludvigsholm og Mølle”**, af Harlev mølle, Harlev s, Framlev h, Århus amt.
1.11.1842
- Wegenersminde**, af Holbeks Oldgaard, Holbæk købstads grund, Holbæk amt.
1.4.1843.
- Frederikshvile**, kro, sted ved Hjallerup by, Dronninglund s og h, Hjørring
amt. Tillagt navnet 15.6.1843.
- Kofodsminde**, af Tyrebakken eller Tyrebakkevangen, ejendom på Søllerød-
mark, Sokkelund h, Københavns amt. 6.7.1843.
- Frederiks bro**, af Møllebroen over Odense å, Odense amt. 1844.
- Christinelund**, af Kalsbøl, Rårup s, Bjerre h, Vejle amt. 3.9.1846. Ejer krigs-
råd G.H. Munck.
- Holgersdal**, af Levring Vestergaard (af menigmand således benævnt), udflyt-
tergård, Levring s, Lysgård h, Viborg amt. 20.1.1847. Ejer kammerjunker
von Haxthausen.
- Christiansminde**, af tidligere ubebygget areal i Enslev s, Djurs Nørre h,
Randers amt. 6.7.1847.
- Petersdal**, af Most Stampemølle, forenet med parcel af Mostgaard, Almind s,
Lysgård h, Viborg amt. 13.7.1847. Ejer Peter N. Lund.
- Carlsminde**, gård af Knavre i Odden med tilhørende parceller af Odden her-
regård + Gjødegaard (nu Gødgårde) i Mygdal s, Vennebjerg h, Hjørring amt.
2.9.1848. Ejer Hans Heinrich Mahrt.
- Albertinesminde**, af Winkeldal, Voer s, Dronninglund h, Hjørring amt.
11.4.1849. Ejer grosserer Winkel til Dybvad.
- Frederikkesminde**, af Kondruphal, Dråby s, Mols h, Randers amt. 19. og
23.9.1849.
- Moesgaard, Petersgaard, Nielsesgaard og Kjersgaard** af fire hidtil ube-
nævnte gårde under Nørre Vosborg gods, Ringkøbing amt. 19. og 23.9.1849.
- Schougaardsminde**, af Rusmøllegaard, Støvring h, Randers amt, alle de
seks foregående ejet af proprietær Anders Faurschou til Kondruphal. 19. og
23.9.1849.
- Dalumgaard**, af Christiansdals Ladegaard, Dalum s, Odense h, Odense amt.
2.11.1849.

- Ydes Minde**, nyopført gård på Ulstrup mark, Hundborg s, Hillerslev h, Thisted amt. 24.4.1850. Ejer Jens Yde.
- Wisbecks Minde**, af gård i Kauslunde by, Vends h, Odense amt. 2.4.1851. Ejer Jørgen Nicolai Christian Wisbeck.
- Sophiendal**, af nordligste gård i Bonderup, Hauerslev s, Øster Han h, Hjørring amt, hvor der er en mølle, som fortfarende skal hedde Bonderup mølle. 16.6.1851.
- Raschenberg**, af Katstrup herregård, Buerup s, Løve h, Holbæk amt. 6.10.1851. Ejer kammerherre de Mylius.
- Mylenberg Ladegaard** af Taaruphedegaard i Rold s, Hindsted h, Ålborg amt. 14.3.1852. Ejer kammerherre de Mylius.
- Oxholmshvile**, af Møeballegaard, Katstrup s, Voer h, Skanderborg amt. 26.6.1852. Ejer Andreas Holck.
- Lerchesminde**, gård, af Smakkerupgaard, også kaldet Lille Birchendegaard, Viskinge s, Skippinge h, Holbæk amt. 17.12.1852. Ejer grev V. Lerche.
- Petersminde**, af gård i Krstrup s, Sønderhald h, Randers amt. 9.6.1853. Ejer Peter Paul Schleuss.
- Helgenæs**, af Karenslyst, Branderslev by og s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 23.3.1855. Ejer Jens Peter Schwensen.
- Kjerulfsminde**, gård i Hjerndrup by og s, Sønder Tyrstrup h, Haderslev amt. 10.5.1855. Ejer Nis Petersen.
- Munkholm**, af Elisalyst, tidligere Munkholm. Kollerup s, Tørrild h, Vejle amt. 26.10.1855.
- Linalyst**, gård i Bislev s, Hornum h, Ålborg amt, 9.2.1856. Ejer Erhardi.
- Corneliusminde**, gård i Tårnby by og s. Amager, Sokkelund h, Københavns amt. 25.3.1856.
- Hannestofte**, gård på Sundby bys mark, Stadager s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 26.5.1857. Ejer Hans Erik Strangh.
- Peterslyst**, af Nyboe, Tvis s, Hammerum h, Ringkøbing amt. 24.10.1861. Ejer Peter Wilhelm Sivertsen.
- Langkjærsminde**, af Brande Stampemølle, Brande s med tilliggende i Uhre, Nørvang h, Vejle amt. 4.4.1861. Ejer Jens Kjeldsen Langkjær.
- Sinelund**, gård, hidtil unavngivet, Knubbeløkke, Kappel s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 5.6.1866. Ejer Jens Rasmussen Blok.
- Carlsminde**, gård i Store Anst, Anst s og h, Ribe amt. 5.1.1867. Ejer Ane Jesen enke efter gårdmand Carl Sørensen.
- Dragsholm** gods, af Adellersborg, baroniet Adellersborg, Fårevejle s, Ods h, Holbæk amt. 4.3.1867. Ejer kammerherre Zytphen Adeler.
- Dønnerup**, gods af Benzonslund, baroniet Adellersborg, Holmstrup s, Skippinge h, Holbæk amt. 4.3.1867. Ejer kammerherre Zytphen Adeler.

- Ludvigsgave**, ejendom i Gedesby by og s, Falsters Sønder h, Maribo amt. 23.3.1868.
- Sundvedgaard**, af Hannestofte, Sundby, Stadager s, Falsters Sønder h, Maribo amt. 18.4.1868. Ejer W. Hansen.
- Paghs Dampmeelmølle**, nyopført mølle på Vesterladegårds jord i Budolfi landsogn, Ålborg amt. 19.8.1868. Ejer fhv. købmand P. Pagh.
- Poulstrup**, gård, Vindeby s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 24.11.1868. Ejer Jørgen Friis.
- Frederik den Syvendes Minde**, folkehøjskolen i Brøderup by tilhørende ejendom Snese s, Bårse h, Præstø amt. 3.3.1869.
- Gustavsminde**, på Vestenborg hovedgård, Nykøbing landsogn, Falsters Sønder h, Maribo amt. 4.10.1869. Og igen? 28.2.1870. Ejers enke Dorthea Gustavsens, enke efter H.H. Gustavsens.
- Christiansminde**, Kongstrup by, Ågerup s, Merløse h, Holbæk amt. 18.8.1870.
- Paulinesminde**, Vonsild by og s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 30.5.1872. Gentaget 19.3.1874. Ejer Christian Jensen Vyff?
- Sophiedal**, af Annexgaarden i Havrsnap, Sinding s, Hammerum h, Ringkøbing amt. 27.4.1873. Ejer W. Wium.
- Abigaelsminde**, af Milebakken, Gammel Vrå, Ajstrup s, Kær h, Ålborg amt. 19.5.1873. Ejer I.C. Hald (utydeligt).
- Marielund**, af Kokkegaard, Nørager s. + parcel af Løvenholm, Gjesing s, begge Sønderhald h, Randers amt. 13.6.1873. Ejer R.A. Jørgensen i Grenå.
- Agnetesminde**, Fredsted, Øster Starup s, Brusk h, Vejle amt, 13.6.1873. Ejer Holger Buhl.
- Roedsminde**, Bølling, Egtved s, Jerlev h, Vejle amt. 4.11.1873. gentaget 19.3.1874. Ejer Peter Thomsen Skousen.
- Cathrineberg**, Stenderup by og s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 19.3.1874.
- Hoilesminde** eller **Hvileminde** (?), Ugelbølle, Mørke s, Øster Lisbjerg h, Randers amt. 6.12.1875. Ejer Søren Sørensen.
- Høistrup**, af Kirstens eje, Røved mark, Ødum s, Galten h, Randers amt. 10.1.1876. Ejer I.S. Bay.
- Christianshøi**, ny større avlsgård af tidligere (1875) afbrændt Kielholms eller Rudolphs Mølle med møllegård, Rønnede by, Vester Egede s, Tybjerg h, Præstø amt. 11.4.1877.
- Spurupsminde**, Rørtang, Tikøb s, Lynge-Kronborg h, Frederiksborg amt. 12.10.1877.
- Petersminde**, nyopført gård, Stenstrup s, Sunds h, Svendborg amt. 23.10.1877. Ejer Peter Paulsen.
- Christianseje**, forenet af parceller i Eskerod by, Hornslet s, og Segalt by, Skødstrup s, begge Øster Lisbjerg h, Randers amt. 19.6.1878.

- Fredheim**, af Sophiehøi, lyststed i Smidstrup by, Hørsholm s, Lyng-Kronborg h, Frederiksborg amt. 20.1.1881. Ejer trælasthandler O.C.M.T. Thams af Trondhjem.
- Gefion**, Helsingør mark, af jorderne Marielyst, Lappen, Grønnehave, Lyng-Kronborg h, Frederiksborg amt. 26.1.1883. Ejer grosserer O.A.V. Tegnér.
- Hardtsminde**, Ødis by og s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 12.4.1883. Ejer M.P. Hardt.
- Ingersholm**, Vonsild by og s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 28.6.1883. Ejer Morten Jepsen Hugger.
- Tulstruplund**, af Urbanslyst, Asminderød by og s, Lyng-Kronborg h, Frederiksborg amt. 16.7.1883. Ejer hofjægermester Ernst Frederik baron Düring.
- Marienlund**, Bønsvig by, Jungshoved s, Bårse h, Præstø amt. 11.2.1884. Ejer Christian Carl Hansen.
- Kastrupsminde**, Romalt, Krstrup s, Sønderhald h, Randers amt. 5.10.1884. Ejer Peder Pedersen Kastrup.
- Hovmark**, af Frederikkesminde, Kondrup by, Borup s, Støvring h + parcel af Asferg mose, Asferg s, Nørhald h, begge Randers amt. 8.11.1884. Ejer L.F.H. Krohn.
- Lauritzminde**, Sønder Stenderup by og s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 23.2.1886. Ejer Laurits Hansen Bramsen.
- Mariebjerg** af Marienberg herregård, Købelev s, + en parcel i Bjergby, Herredkirke s, begge Lollands Nørre h, Maribo amt. 7.7.1888. Ejer V.R. Lotz.
- Helenesminde**, af parcel i Vrannerup, Seest s, Anst h og Gelballe, Skanderup s, Anst h, begge Ribe amt + Ejstrup, Harte s, Brusik h, Vejle amt. 2.3.1889. Ejer Laurits Lorentzen Bonde.
- Ormstrup**, herregård af Friisholt, Sahl s, Houlbjerg h, Viborg amt. 15.9.1890. Ejer H. Estrup.
- Strandholm**, af Lineslyst, Rødby mark, Fuglse h, Maribo amt. 11.12.1890. Ejer Salicath.
- Godthaab**, af Peterslyst, Nybo gårde, Tvis s, Hammerum h, Ringkøbing amt. 20.11.1893. Ejer grosserer S. Styhr.
- Lundskov**, af Christenslund, Lund by, Homå s, Djurs Sønder h, Randers amt. Hævdes bevilget i 1878, men bevillingen kendes ikke. Bevilget 6.3.1894. Ejer Frederik de Lichtenberg.
- Ravnsminde**, Vejstruprød, Vejstrup s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 5.7.1894. Ejer Rasmus Jørgensen Ravn.
- Torbenhøj**, ejendom i Fønsskov, Føns s, Vends h, Odense amt, af grevskabet Wedellsborg. 25.3.1898.
- Thomasminde**, Bjernæs, Olstrup s, Fuglse h, Maribo amt. 30.4.1898. Intet tidligere navn.

Johannesminde, Stourup, Skjold s, Bjerre h, Vejle amt. 13.9.1898. Ejer proprietær Niels Jensen.

Dovergaard af Hvidsminde, Dover s, Hjlemslev h, Århus amt. 2.6.1899. Ejer J. Chr. Jensen.

Petersminde, Brænore, Taps s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 14.6.1902. Ejer Peter Jørgensen.

Margrethesminde, af Sandholm, Lejrskov by og s, Anst h, Ribe amt. 17.10.1902. Ejer Proprietær J. Kragh Petersen.

Henriksminde, Skottemark, Fuglse s og h, Maribo amt. 13.12.1904.

Margrethelund, Fuglse by, Fuglse s og h, Maribo amt. 13.12.1904.

Sommersminde, Alsø by, Fuglse s og h, Maribo amt. 20.12.1904.

Marensminde, Krønge by og s, Fuglse h, Maribo amt. 20.12.1904.

Kirstinehøj, Bursø by og s, Fuglse h, Maribo amt. 10.1.1905.

Annasminde, Rødby købstads mark, Fuglse h, Maribo amt. 17.1.1905.

Christinelund, Torslunde by og s, Fuglse h, Maribo amt. 24.3.1905.

Anesminde, Nebbelunde by og s, Fuglse h, Maribo amt. 17.4.1907. Ophævet 5.9.1913.

Henriksholm, Romdrup by og s, Fleskum h, Ålborg amt. 21.5.1907.

Marieslyst, Ringsebølle by og s, Fuglse h, Maribo amt. 27.7.1908.

Villa Borreseje, Sædinge by og s, Fuglse h, Maribo amt. 15.10.1909.

Kathrinebjerg, Errindlev by og s, Fuglse h, Maribo amt. 31.1.1911.

Godtfredsminde, Vester Skørringe by, Skørringe s, Fuglse h, Maribo amt. 24.2.1912.

Karensbjerg, Hejls by og s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 18.7.1912.

Annerup, ejerlav af Råkildegård, Ellitshøj s, Hornum h, Ålborg amt. 25.4.1913.

Sofielund, Flårup by, Fuglse s og h, Maribo amt. 15.5.1913.

Kampholm, Sjelstofte by, Errindlev s, Fuglse h, Maribo amt. 14.3.1914.

Marthasminde, Fuglse by, s og h, Maribo amt. 11.7.1914.

Sofiedal, Hillestolpe by, Fuglse s og h, Maribo amt. 11.7.1914.

Gamborggaard, af Mariesminde, Kauslunde s, Vends h, Odense amt. 9.9.1915. Ejer Knud Ingo Rasmussen.

Sofiesminde, Brakker, Øster Starup s, Bruske h, Vejle amt. 9.6.1916.

Marinesminde, Stubdrup, Harte s, Bruske h, Vejle amt. 4.7.1916.

Krengerup, herregård af Frederikslund, Ørsted s, Båge h, Odense amt. 12.10.1917. Ejer grev J. Chr. Rantzau.

Risbyholm, af Benzonseje herregård, Ørsted s, Ramsø h, Københavns amt. 17.1.1918. Ejer etatsrådinde Anna J.H. Holm.

Didriksminde, af Gammelgaard, Gloslunde by og s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 20.2.1918. Ejer Niels Christensen.

Kofoedsminde, en overgang Smutgærde, Søllerød Kommune, Sokkelund h, Københavns amt. 2.7.1918. Ejer Paul Bergsøe.

Holmsminde, Vejstruprød, Vejstrup s, Nørre Tyrstrup h, Vejle amt. 31.3.1919.

Karma, Benløse by og s, Ringsted h, Sorø amt. 14.10.1920.

Hansignes Minde, Egerup by, Bringstrup s, Ringsted h, Sorø amt. 14.10.1920.

Thagaard, af Spendshus, Nørlem s, Skodborg h, Ringkøbing amt. 2.6.1921. Ejer Kristen Nielsen.

Halsted Kloster, af Juellinge herregård, Halsted s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 3.6.1922.

Rønningehus, af matrikel af Juelsberg herregård, Nyborg landsogn, Svendborg amt. 6.2.1923.

Kongstedhus, Græsted by og s, Holbo h, Frederiksborg amt. 28.7.1923. Ejer pensioneret kgl. skovfoged A.V. Kongsted.

Kaadsager, Mintebjerg, Hørup s, Als Sønder h, Sønderborg amt. 2.9.1924. Ejer Andreas Kaad i Vollerup.

Birthesminde, Aggebo Skovhuse, Græsted s, Holbo h, Frederiksborg amt. 22.8.1930. Husejer Niels Peter Nielsen.

Egebjerggaard, herregård og ejerlav af Einsidelsborg, Krogsbølle s, Skam h, Odense amt. 2.9.1932.

Herlufmagle og Herluffille, af Hellevmagle og -lille, Herlufmagle s, Tybjerg h, Præstø amt. 5.3.1934.

Rehdersborg, af Redesborg, Rise s. og h, Åbenrå amt, da det oplyses, at tidligere ejer hed Claus Rehder. 27.9.1934.

Torsmark, af Ramsing Avlsgaard, Lille Ramsing by, Hindborg s og h, Viborg amt. 18.11.1935. Ejer firma J. Nielsen Ladefoged.

Sinelund, Hoby by, Gloslunde s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 17.11.1937.

Dianagaard, Stigs Bjergby by og s, Tuse h, Holbæk amt. 3.10.1938. Ejer Hans Glud.

Krenkerup, herregård, af Hardenberg Hovedgaard, Radsted s, Musse h, Maribo amt. 28.1.1939.

Karensminde, Store Heddinge kbst, Præstø amt. 13.3.1941.

Herlufdal, af Landly. Matrikel Trollesminde, Frederiksborg slotssogn og amt. 4.3.1942. Ejer ekspeditionssekretær F. Henning Hergel og frugtavlser Erik Arndal.

Vinding-Tved, af Vedelsbo. Vinding bys skov og enge, Vinding s, Tyrsting h, Skanderborg amt. 27.7.1942. Ejer landsretssagfører Palle Bruun og frøken Anna Ida Bruun.

Lehnshus, flyttet fra enkelte matrikulsnumre under Hvidkilde herregård, Egense s, Sunds h, Svendborg amt til nr. 1a ibid.

Dahlsminde, Ørsø fjerding, Dronninglund s og h, Hjørring amt. 6.4.1943.

Hammersminde, ved Fakse-Stubberup byer, Hylleholt s, Fakse h, Præstø amt. 20.11.1943.

Anesminde, Havrum by, Hornum s, Nim h, Skanderborg amt. 24.5.1944.

Pjedstedgaard, af Møllersminde, Pjedsted by og s, Holmans h, Vejle amt. 28.6.1944. Ejer proprietær Johan Sørensen.

Smakkerupgaard, af Lerchesminde, Viskinge by, Viskinge s, Skippinge h, Holbæk amt. 25.8.1944. Ejer godsejer Poul Knud Prahl.

Peterslund, Ørsø fjerding, Asaa-Melholt s, Dronninglund h, Hjørring amt. 15.9.1944.

Thorsgaard, Reerslev by og s, Løve h, Holbæk amt. 21.9.1944.

Dorthea og Erik C. Jensens Minde, Øster Hjermitslev by, Tolstrup s, Børglum h, Hjørring amt. 16.10.1944.

Kristinelund, Volstrup s sydøstlige del, Dronninglund h, Hjørring amt. 16.10.1944.

Arnevængegaard(?), Kældernæs by, Stokkemarke s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 8.12.1944.

Annasminde, Nordlunde by og s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 18.12.1944.

Ziersminde, Stødby, Tillitse s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 29.1. 1945. Ejer Anders Henrik Jensen.

Laursminde, Stourup by, Skjold s, Bjerre h, Vejle amt. 5.2.1945.

Krogshminde, Torrig by, Birket s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 26.6.1945. Ejer gårdejerske frøken Bertha Jensen.

Væversminde(?), Askø by, Landet s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 2.7.1945. Ejer Aage Christiansen.

Eriksdal, Skovby, Gundslev s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 2.11.1945.

Frederiksminde, Errindlev by og s, Fuglse h, Maribo amt. 2.11.1945.

Tomsgaard(?), Klippinge, Magleby Stevns s, Stevns h, Præstø amt. 25.10.1945 og 9.11.1945.

Jørgensminde, Øster Karleby by, Halsted s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 4.4.1946. Ejer Johannes Nordstrøm.

Simons Minde, Lillebrænde by og s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 11.7.1946.

Kappelsminde(?), Lillebrænde by og s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 11.7.1946.

Fridaslund, Hønske by, Ørsted s og Truelstrup by, Daastrup s, begge Ramsø h, Københavns amt. 31.10.1946.

Adsertoft(?), Farsbølle by, Haarslev by og Lykkesborg, Haarslev s, Skovby h, Odense amt. 6.2.1947.

Jesbjerg(?), Grumstrup by, Vedslet s, Voer h, Skanderborg amt. 11.3.1947.

Sofusminde, Tillitse by og s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 19.3.1947. Ejer fru Agnes Kirstine Hansen.

Carstensminde, Nybølle by, Horslunde s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 25.3.1947. Ejer Bernhard Clausen.

Pedersgaard, Nybølle by, Ryde s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 26.3.1947. Ejer Hans Christian Mathiesen.

Aalykkegaard, af Sønder Vedby by, Idestrup s, og Kristiansminde, Systofte s, Falsters Sønder h, Maribo amt. dato?

Christiansminde, Troelseby, Søllested s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 5.4.1947. Ejer Johannes Munk.

Clemenshøj, Tømmerup by og s, Ars h, Holbæk amt. 14.5.1947.

Lisbethsminde, af Kragdrupgaarde, Hellevad s. og Nørre Ravnstrup, Ørum s, Dronninglund h, Hjørring amt. 17.5.1947.

Bottseje, Langesø by, Vesterborg s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 30.6.1947. Ejer Jens Sørensen.

Annasminde, Nebbelunde by og s, Fuglse h, Maribo amt. 22.8.1947.

Dønnerup Hovedgaard, ejerlav fra Benzonslund og Dønnerupmarken, Holmstrup s, Skippinge h, Holbæk amt. 2.3.1948.

Dreyersminde, Tårs by, Sandby s, Musse h, Maribo amt. 3.4.1948. Ejer Einar Johansen.

Skelsminde, Ørsø fjerding, Asaa-Melholt s, Dronninglund h, Hjørring amt. 28.4.1948.

Ingershøj, Kaldred by, Bregninge s, Skippinge h, Holbæk amt. 11.5.1948.

Ranja, Volstrup s. sydøstlige del, Dronninglund h, Hjørring amt. 11.10.1948.

Axelhus, byggegrunde i Store Heddinge købstad, Præstø amt. 27.10.1948.

Christiansminde, sydøstlige del af Albæk s, flere matrikler, Dronninglund h, Hjørring amt. 6.12.1948.

Laustgaard, Ørsø fjerding, Asaa-Melholt s, Dronninglund h, Hjørring amt. 7.2.1949.

Steensberg(?), Kallerup by og s, Hundborg h, Thisted amt. 1.6.1949.

Tamsholm, Strøby by og s, Stevns h, Præstø amt. 23.6.1949.

Rosendal, af Knudseje hovedgård + flere matrikler i Skæve s, Dronninglund h, Hjørring amt. 4.7.1949.

Olufshøj, af Mikkelslyst, Svogerslev by og s, Sømme h, Københavns amt. Ejer Niels Carlsen.

Ingerslyst, Glim by og s, Sømme h, Københavns amt. 9.11.1949.

Billegaard, flere matrikler i Sædinge by og s, Fuglse h, Maribo amt. 27.12.1949.

Viggo Dresings Plantage, Trinderup by, Mariager landsogn, Onsild h, Randers amt. 7.3.1950.

Brygger Schwensens Plantage, Skrødstrup by, Hem s, Onsild h, Randers amt. 7.3.1950.

Jørnsgaard, Nørre Vilstrup by, Vilstrup s, Haderslev h, Haderslev amt. 20.4.1950.

Møllersminde, Dannemare by og s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 6.5.1950.

Vilhemslyst, Vålse by og s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 23.8.1950.

Taageskovgaard, af Sophuslund, Everdrup by og s, Bårse h, Præstø amt. 23.11.1950. Ejer grosserer Ruge.

Ludvigslund, gammelt navn, Store-Lindet by, Birket s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 13.1.1951.

Karensminde, Keldbylille by og s, Mønbo h, Præstø amt. 2.2.1951.

Christensminde, Soesmarke by, Majbølle s, Musse h, Maribo amt. 21.2.1951.

Jensminde, Kallø by, Tårs s, Musse h, Maribo amt. 12.3.1951.

Grimshøj, af Pedersfryd, Moseby by, Åstrup s, Falsters Sønder h, Maribo amt. 7.5.1951. Ejer Hans Johannes Andersen.

Sandholm, af Margrethesminde, Vrå by, Lejrskov s, Anst h, Ribe amt. 20.9.1951. Ejer Svenning Grønbæk.

Skøttesminde (?), Seggelund, Tyrstrup s, Sønder Tyrstrup h, Haderslev amt. 7.2.1952.

Bangsminde, Sønderby og Nordby byer, Tved s, Hillerslev h, Thisted amt. 19.2.1952.

Toftbo, af Erikstrup herregård, Store Heddinge landsogn, Stevns h, Præstø amt. 24.3.1952.

Bondeskovgaard, af Ebberupgaard, Særløse s. og 2 matrikler i Osted by og s, Volborg h, Københavns amt. 26.6.1952.

Christiansminde, Eskilstrup by og s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 23.7.1952.

Billegaard (?), Nørre Vestud by, Borre s, Mønbo h, Præstø amt. 23.8.1952.

Karensminde, Tommestrup by, Store Heddinge landsogn, Stevns h, Præstø amt. 7.10.1952.

Kampersminde(?), Kettinge og Rågelunde byer, Frejlev by, Kettinge s, Musse h, Maribo amt. 15.1.1953.

Bodilsminde, Amhedegaarde, Egtved s, Jerlev h, Vejle amt. 28.1.1953. Ejer Ejnar Knudsen.

Gartnergaarden, af Oscarslyst, Brøndbyøster by og s, Smørum h, Københavns amt. 10.2.1953.

Knudsgaard, Gersbøl by, Snedsted s, Hassing h, Thisted amt. 30.3.1953.

Skovager, heri Mariehøj herregård, Frøslev s, og to matrikler i Arnøje by, Helsted s, Stevns h, Præstø amt. 20.4.1953.

Povlsensminde, af Frihedsminde, Tirsted s, Fuglse h, Maribo amt. 2.6.1953.

Keisergaard(?), Bogø by og s, Mønbo h, Præstø amt. 11.7.1953.

Valdemarshøj, Styding, Hammelev s, Gram h, Haderslev amt. 27.8.1953. Ejer Jes Pedersen Jessen.

“Peter Aage-gaarden”, Erritsø by og s, Elbo h, Vejle amt. 19.2.1954.
Damtoft, af Hannelyst, Viborg købstads markjorder, Viborg amt. 19.5.1954.
 Ejer Ejvind Stoholm.
Ingersminde, Skerne by, Gundslev s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 5.11.1954.
Jensminde, Rønnovsholm herregård + parcel af Lundgaard og Guldager by,
 Vrejlev s, Børglum h, Hjørring amt. 16.11.1954.
Horsmark, af Elisabethsminde, Hæsum by og Volstrup by, Øster Hornum s,
 Hornum h, Ålborg amt. 11.12.1954. Ejer Raymond Rubeck.
H.C. Andersens Hus, Odense by, Odense amt. 12.1.1955.
Høys-Minde(?), Nagelsti by, Toreby s, Musse h, Maribo amt. 4.7.1955.
Thorvaldsminde, Lundby by, Brarup s, Falsters Nørre h, Maribo amt.
 17.10.1955.
Holgersminde, Trønninge by, Kundby s, Tuse h, Holbæk amt. 13.12.1955.
Juhlsminde, Hønsnap, Holbøl s, Lundtoft h, Åbenrå amt. 4.1.1956.
Rikardsgaard, Hennegaard herregård m.m., Henne s, Vester Horne h, Ribe
 amt. 7.1.1956.
Pedersgaard, Kastager by, Utterslev s, Lollands Nørre h, Maribo amt.
 12.3.1956.
Jørgensminde, Barup by, Lillebrænde s, Falsters Nørre h, Maribo amt.
 12.5.1956.
Christiansminde, Falkerslev by og s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 4.2.1957.
Hovmandsminde(?), Østofte by og s, Fuglse h, Maribo amt. 23.3.1957.
Anna Bondes Minde, Bramdrup, Moltrup s, Haderslev h og amt. 9.7.1957.
 Ejer Jørgen Jensen Christiansen Bonde.
Motel Axelved, Staunstrup by, Everdrup s, Bårse h, Præstø amt. 16.9.1957.
 Ejer Hakon Bruno Petersen.
Petersholm, Asminderød by og s, Lynge-Kronborg h, Frederiksborg amt.
 12.10.1957.
Abildsø, af Ludvigsminde, Elsegårde, Ebeltoft landsogn, Mols h, Randers amt.
 11.11.1957. Ejer civilingeniør C. Gotthardt.
Pindehuggergården, af Suhrsminde, Øverød by, Søllerød s, Sokkelund h, Kø-
 benhavns amt. 12.12.1957. Ejer frøken Emely Christensen.
Højrebylund, af Vilhelmshøj, Højreby by, Søllested s. og Gammelgård her-
 regård, Ryde by og s, Gloslunde by og s, Lollands Sønder h, Maribo amt.
 10.1.1958. Ejer godsejer Ole Heye.
Lerchesminde, Kallø by, Tårs s, Musse h, Maribo amt. 16.1.1958.
Harlev Mølle, af Ludvigsholm, Harlev by og Tåstrup by, Harlev s, Framlev h,
 Århus amt. 29.3.1958. Ejer kunsthändler Mogens Hjerl-Hansen.
Margrethelund, Opager by, Landet s, Lollands Sønder h, Maribo amt.
 12.5.1958.

Geertsminde, Sandby by og s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 23.5.1958.
Jørnsgård, Fårdrup by og s., Vester Flakkebjerg h, Sorø amt. 21.6.1958.
Klokkelyd, af Sofusminde, Tillitse by og s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 31.7.1958. Ejer H.A. Skotte.
Lauesgaard, Magstrup by og s, Gram h, Haderslev amt. 26.1.1959. Ejer Christen Petersen.
Nielsminde, Strandby by, Elling s, Horns h, Hjørring amt. 7.2.1959.
Eckersberghus, Blans ejerlav, Ullerup s, Nybøl h, Sønderborg amt. 12.3.1959. Ejer bagermester Anton Lorensen.
Eckersbergskolen, Blans, Ullerup s, Nybøl h, Sønderborg amt. 11.4.1959.
Karolinelund, af Boltsminde, Hover by og s, Tørrild h, Vejle amt. 28.4.1959. Ejer fru Karoline Lund.
Hiltgård(?), Toreby by og s, Musse h, Maribo amt. 15.8.1959.
Frisevænge(?), Dannemare by og s, Lollands Sønder h, Maribo amt. 15.8.1959.
Dortheaslund, Bregnør by, Drigstrup s, Bjerge h, Odense amt. 7.11.1959.
Kastaniegården, af Marielyst, Brønsholm by, Karlebo s, Lynge-Kronborg h, Frederiksborg amt. 23.2.1960. Ejer F. Rud Petersen.
Hodalsminde(?), Svebølle by, Avnsø og Jorløse s, Skippinge h, Holbæk amt. 11.4.1960.
Tønnesminde, Bregninge by og s, Musse h, Maribo amt. 12.5.1960.
Margrethelund, Bregninge by og s, Musse h, Maribo amt. 12.5.1960.
Wæversminde, Sønder Alslev by og s, Falsters Sønder h, Maribo amt. 3.6.1960.
Friisesminde, Sløsse by, Vester Ulslev s, Musse h, Maribo amt. 2.6.1960.
Kanstrupminde, Kåstrup by og s, Hillerslev h, Thisted amt. 3.6.1960.
Karlsminde, Agersted fjerding, Voer s, Dronninglund h, Hjørring amt. 3.6.1960.
Ravnsbygård, af Bjørnseje, Ravnsby by, Birket s, Lollands Nørre h, Maribo amt. 14.6.1960. Ejer Friis Christensen.
Skåninggården, Barup by, Lillebrænde s, Falsters Nørre h, Maribo amt. 1.10.1960.

Noter

1. Søndergård 1972, s. 154 ff.
2. Kousgaard Sørensen 1958 og 1985
3. Hjorth Pedersen 1960
4. Søndergaard 1972, s. 155
5. Nygård 1897-99, s. 109
6. Søndergaard 1972, s. 156
7. Lerche Nielsen 1997, s. 153
8. Dalberg og Kousgaard Sørensen 1979, s. 155 ff.
9. Lerche Nielsen 1997, s. 153 f.
10. Sawyer 1988
11. Janzén 1947 a og b
12. Lerche Nielsen 1997, s. 153
13. Lerche Nielsen 1997, s. 130
14. Verwohlt 1970-74, s. 201 ff.
15. Verwohlt 1970-74, s. 302
16. Efter Verwohlt 1970-74, s. 211
17. Efter Verwohlt 1970-74, s. 216
18. Efter Vogt 1987, s. 100
19. Dalberg 1974, s. 28 f., Hansen 1967
20. Hornby 1960, s. 136
21. Kousgaard Sørensen 1980
22. Dansk Navneskik 1899, s. 28 f.
23. Pedersen 2001, s. 207
24. Danske Gaarde 1915, s. 1170 f.
25. <http://danskernesnavne.navneforskning.ku.dk>
26. Hjorth Pedersen 1985
27. Hjorth Pedersen 1985, s. 219
28. Danmarks Stednavne 18,1., s. 1
29. Dansk Navneskik 1899, s. 32 og s. 68
30. Møller 1956, s. 24-36
31. Se også Jakobsen 2018
32. Olesen 2006, s. 53 ff.